

B ö l ü m

9

Baş-Boyun-Lenf Bezleri Muayenesi

Yusuf Ziya ARAL¹

Fontaneler

Baş muayenesinde fontanel ve sütürlerin değerlendirilmesi önemli yer tutmaktadır (Şekil 1). Fontanel muayenesi yapılırken hastanın oturtulmuş ve sakin olmasına dikkat edilmelidir. Yatmakta olan ve ağlayan çocuklarda fontanel kabarıklık olarak palpe edilebilir ve hatalı yorumlara yol açabilir.

Doğuşta ön, arka ve yan fontaneler olmak üzere 6 adet fontanel vardır. Yan fontaneler (2 sfenoid, 2 lambdoid) doğumu takiben kapanırlar. Arka fontanel üçgen şeklindedir, doğumda kapalı olabilir, iki-üç aydan sonra ise genellikle palpe edilmez. Yenidoğan bebekte **arka fontanel açıklığı >1 cm ise konjenital hipotiroidi düşünülmelidir**. Ön fontanel eşkenar dörtgen şeklindedir, altı-24 ay arasında kapanır. Boyutları sütürden sütüre değil, diagonal olarak ölçülür ve “3x4 cm açıklıkta” şeklinde ifade edilir (Şekil 2).

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları AD, Çocuk Hematolojisi ve Onkolojisi BD, e-posta: yuziar_12@yahoo.com

KAYNAKLAR

1. Tunçbilek, E. (1992). *Çocuk sağlığı propedötik*. (1. Baskı). Ankara: Güneş Kitabevi.
2. Demirsoy, S., Hasanoğlu, E. (1991). *Çocuk hastalıklarında propedötik ve ayırıcı tanı*. (1. Baskı). Ankara: Hatiboğlu Yayınları.
3. Campbell, D, Dolby, L (2018). *Physical examination of the newborn at a glance*. (1st Edition). Oxford: Wiley Blackwell.
4. UpToDate (2021). *Cervical lymphadenitis in children: Diagnostic approach and initial management 2021*.
5. UpToDate (2021). *The pediatric physical examination: HEENT* (2019)
6. Duderstadt, K.G. (2014). *Pediatric physical examination: an illustrated handbook*. (2nd Edition). St Louis: Elsevier.